

O JUMĂTATE DE MILENIU ȘI O JUMĂTATE DE VEAC

acad. Răzvan Theodorescu

O jumătate de mileniu și o jumătate de veac, iată o vârstă venerabilă care face onoare oricărui oraș european și care nouă, românilor, ne conferă o mândrie legitimată chiar prin istoria Bucureștilor. Cum va fi arătat orașul nostru ne-o indică rodnicile cercetări arheologice – și vă invit să vizitați recente descoperiri din fața Băncii Naționale, - ne-o spun călătorii veniți din toate punctele cardinale. Un consul străin, ajuns pe aceste meleaguri în secolul optsprezece, descrie urbea sărbătorită astăzi drept „oraș mare și frumos și foarte populat, cu foarte frumoase edificii publice” și tot pe atunci îi ținea isonul un demnitar otoman care vedea un oraș „bine zidit, cu biserici frumoase și bogate și cu case mărețe”.

Sunt numai două dintre numeroasele impresii de călătorie descriind capitala Țării Românești de cinci veacuri încoace, iar șirul lor poate merge până la peregrinii timpurilor moderne, până, de pildă, la Paul Morand, ambasadorul francez, autor al mult cititei cărți-reportaj „Bucarest”.

Oraș al grădinilor și al hanurilor, oraș al ulițelor cu aer de Balcani, oraș al asimetriilor provocatoare și al haosului pitoresc, oraș al sintezelor, Bucureștiul rămâne, singura capitală în Răsăritul european unde poți întâlni, la tot pasul, toate stilurile arhitectonice ale continentului, de la cel post-bizantin la rococo-ul turcesc, de la neo-goticul pe care chiar acest muzeu îl respiră, la eclectismul și academismul franțuzesc demne de „Micul Paris”, de la „Art Nouveau” la „Art Déco”, de la neo-românescul epocii Marii Uniri până la cubismul internațional. Pe de altă parte, întâlnim aici arhitectura sacră, care ascunde înțeleșuri și ideologii dinastice autohtone, de la Radu-Vodă până la Cotroceni și la dispăruții Văcărești.

Dar mai este Bucureștiul și un loc al supremelor opriri eminesciene și al modernității argheziene, al sincroniilor avangardiste cu Europa, un loc al dramaturgiei naționale de la „Noaptea furtunoasă” la „Domnișoara Nastasia”, un loc al sonurilor muzicale iscate din toate orizonturile, de la cântul liturgico-folcloric al lui Anton Pann, până la creația enesciană.

Nu mai puțin - trebuie mereu reamintit, din păcate, - rămâne capitala României și singurul loc de pe planetă al cărui patrimoniu a fost agresat și vandalizat în timp de pace, rănilor finalului de epocă totalitară nefiind vindecate nici astăzi, când o

mult prea timidă atitudine a Municipality - timorată până acum, cel puțin, de o sălbatică și prost înțeleasă, incultă chiar, democrație, - a permis dezechilibre urbanistice lesne vizibile.

În fond și dincolo de orice, iubim Bucureștiul. Și-l iubim pentru că el reprezintă cu asupra de măsură, și astăzi, la cinci sute cincizeci de ani de la atestare, ființa noastră națională, cu luminile și cu umbrele ei. Cu fața spre trecut îi facem o reverență și ne grăbim să privim spre viitor cu credința că, exuberanți, imaginativi, certăreți și primitivi, rămași aceiași, de secole, bucureștenii vor ști tot mai mult că orașul lor merită să fie cunoscut și protejat de ei înșiși.

SUMMARY

Bucharest is one of the few capitals of the Eastern Europe where one can find an interesting and expressive blend of architectural styles comprising the post-byzantine, Turkish rococo, French neo-Classicism, eclecticism, neo-Gothic, Art Nouveau, Art Déco, neo-Romanian ones. The rich and dynamic history of the Romanian Capital is somehow part of the everyday life of its inhabitants. Unfortunately, Bucharest is the only place on Earth the patrimony of which has been destroyed during peace time.